Kartoffelafgiftsfonden

2026

Chips/Pulver/Pommes Frites sorter

BJ-Agro

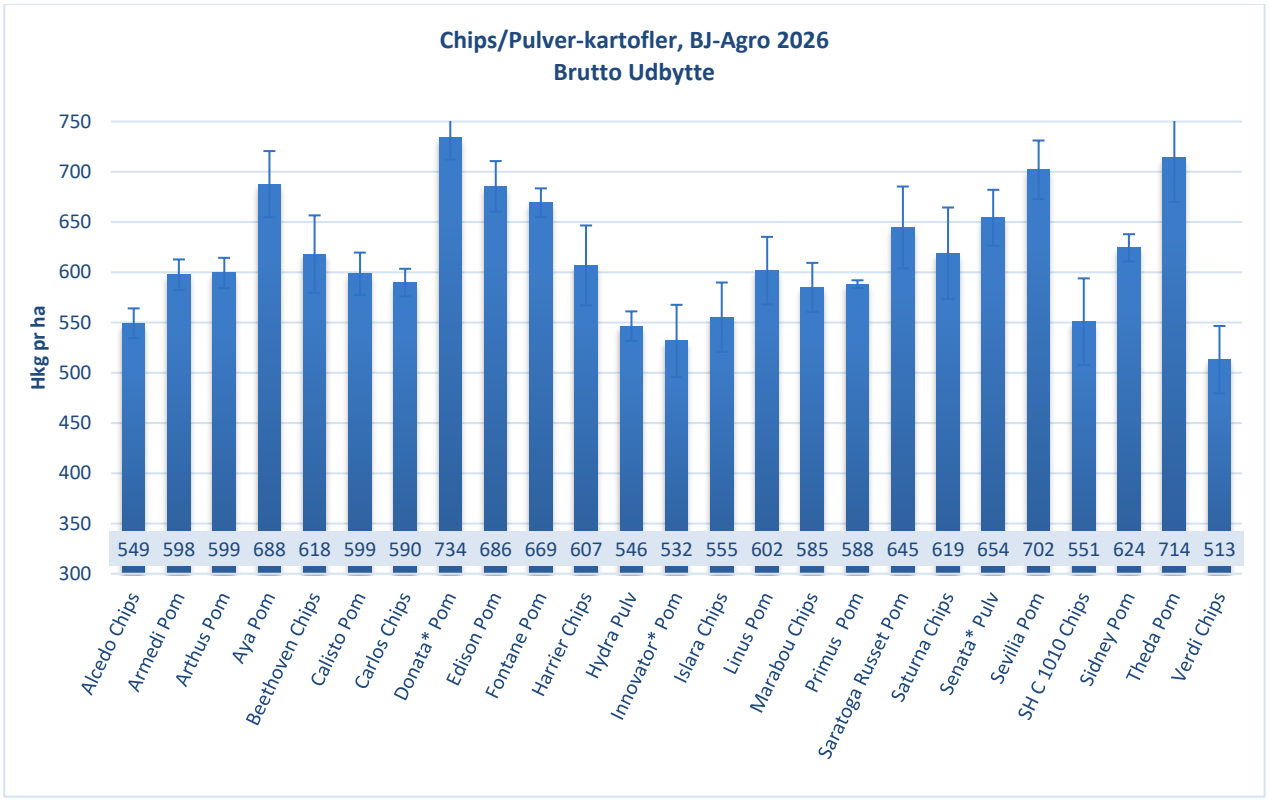
Indledning
BJ-Agro har som tidligere år lavet en sortssammenligning af kartofler til forarbejdning. Forsøgene ligger i Hovborg i BJ-Agros egen mark.

Formål
Formålet med sortsforsøget er at sammenligne de mest dyrkede og de mest lovende nye forarbejdningsssorter, på det danske marked, under ensartede dyrkningsbetingelser.
Med ensartede betingelser menes der, at læggematerialet er opformeret og lagret under samme forhold fra året før, og at selve sortssammenligningen sker i samme mark og dvs. under samme klimatiske og dyrkningsmæssige forhold.

Metode
De forskellige sorter indgår i randomiserede parcelforsøg, hvor en parcel er 6,40 kvadratmeter (4,0 m * 1,65 m). Der er lagt 39.741 planter pr ha. Der er 3 gentagelser i forsøget. I 2026 indgik der 25 sorter i forsøget. Forsøget er lagt d. 29. april. Forfrugt er vårbyg med miljøgræs som efterafgrøde. Der er placeret 860 kg 14-3-15 og yderligere tilført 600 kg Patentkali. Der er eftergødet med 250kg 14-3-15. Der er eftergødet med i alt 250 kg Flex N-18, primo juli til ultimo juli. Der er gødet med samlet (200 kg N 33 kg P 315kg K.) Jordprøverne viser Rt: 6,2, Pt: 4,2 Kt: 5,9 Mgt: 5,5. Forsøget er sprøjtet med Fenix og Roundup før fremspiring. Forsøget er sprøjtet forebyggende mod skimmel og bladplet. Hele forsøgsmarken er holdt fri for skadedyr.

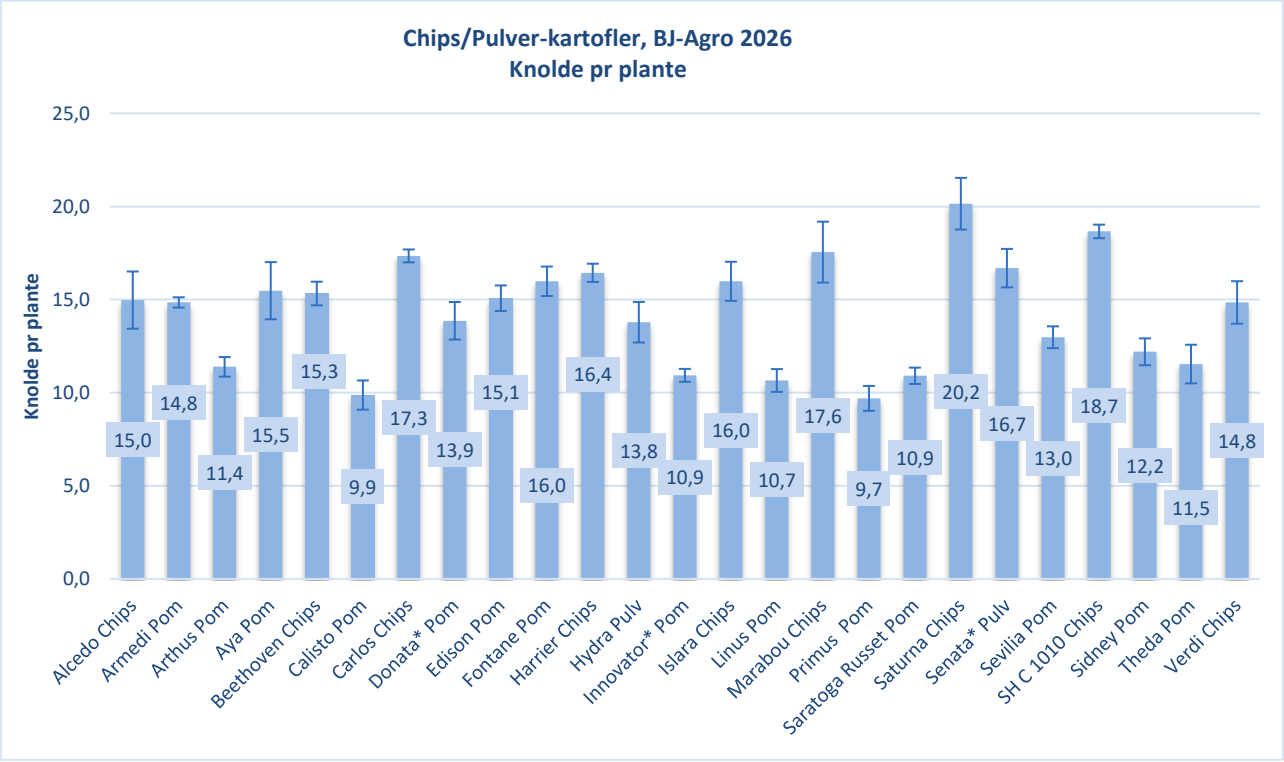
Forsøget er høstet med forsøgsoptager hvor hele målerækken på 3 meter er taget op og analyseret.

Resultater
Resultaterne er angivet som gennemsnittet af de 4 parceller med angivelse af standardafvigelse. Donata, Innovator og Senata er kommet direkte med i forsøget og ikke opformeret samme sted som de øvrige sorter. Figur 1 viser brutto udbyttet for de forskellige sorter.

Figur 1 Brutto udbytte. BJ Agro 2026

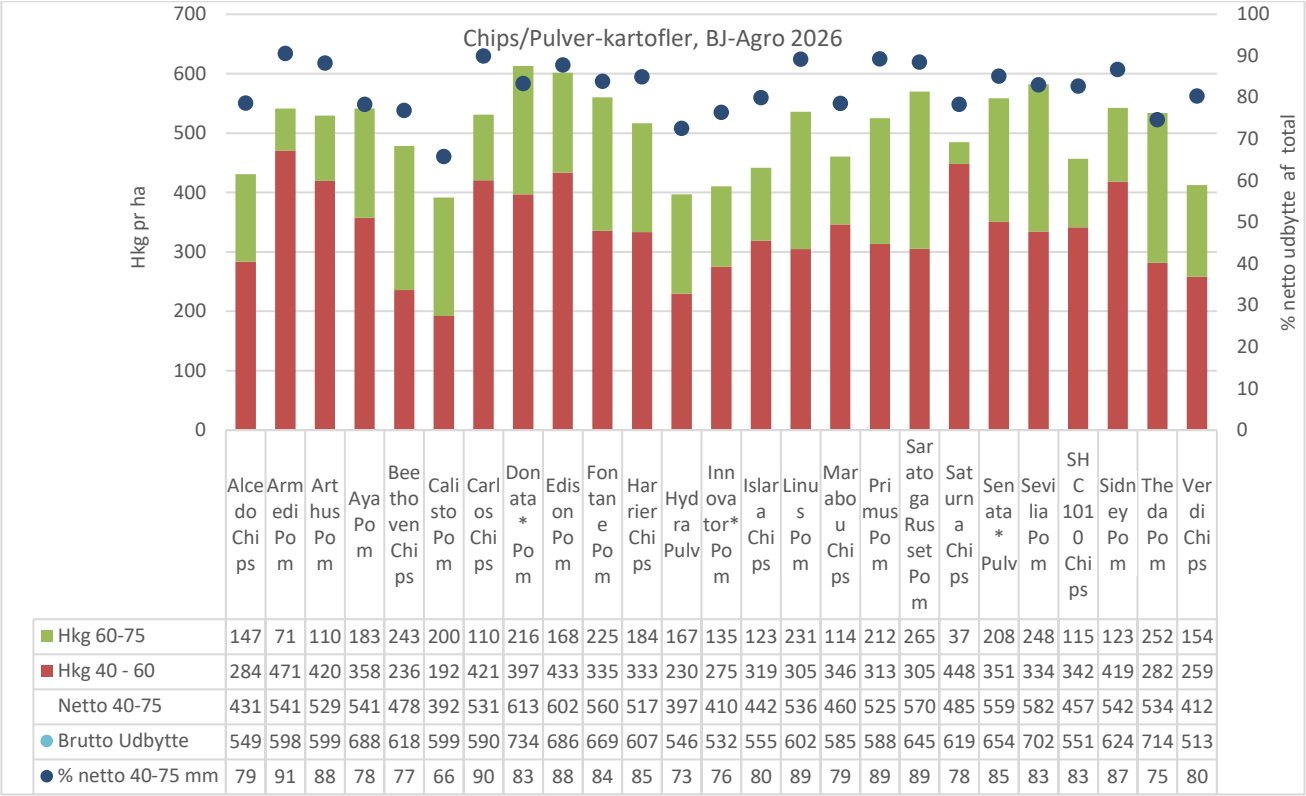
Figur 2 viser knolde per plante for de forskellige sorter.

FIGUR 2 KNOLDE PR PLANTE. BJ AGRO 2026

Knoldantallet varierer en del fra 9,7 knolde pr plante i Primus og i Saturna op til 20,2 knolde pr plante. Knoldsætningen har generelt været god i 2026.

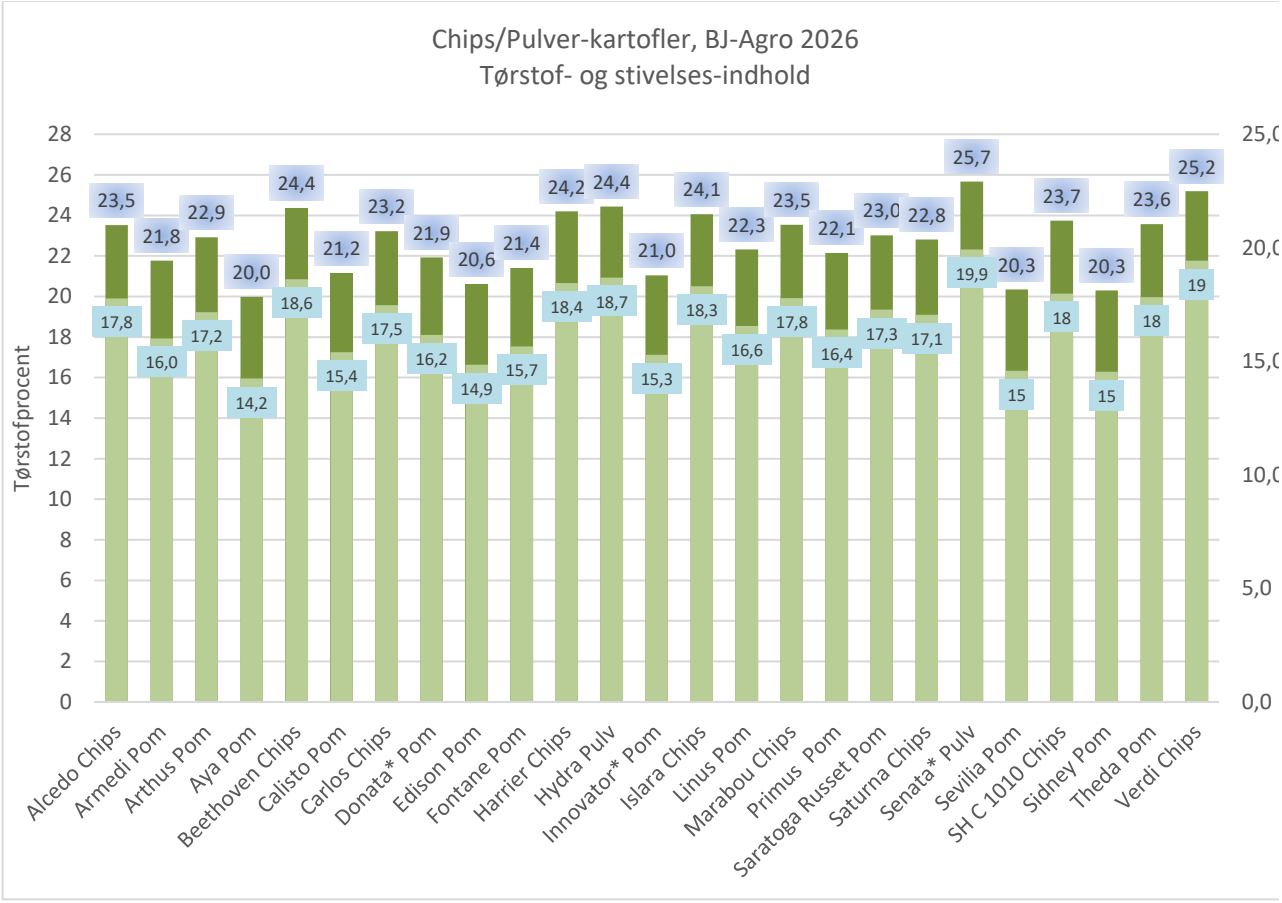
Figur 3 viser nettoudbytte dvs. 40-75 mm for de forskellige sorter. Nettoudbyttet er yderligere delt ved 60 mm. Nettoudbyttet ligger fra 66 % op til 91 % at total udbyttet. Der er en stor forskel i selve udbyttet, den bedste sort i 2026 ligger på 613 hkg i nettoudbytte og det laveste nettoudbytte var 392 hkg.

	Alcedo Chips	Armedi Pom	Arthus Pom	Aya Pom	Beethoven Chips	Calisto Pom	Carlos Chips	Donata* Pom	Edison Pom	Fontane Pom	Harrier Chips	Hydra Pulv	Innovator* Pom	Islara Chips	Linus Pom	Marabou Chips	Primus Pom	Saratoga Russet Pom	Saturna Chips	Senata* Pulv	Sevilia Pom	SHC 1010 Chips	Sidney Pom	Theda Pom	Verdi Chips
Hkg 60-75	147	71	110	183	243	200	110	216	168	225	184	167	135	123	231	114	212	265	37	208	248	115	123	252	154
Hkg 40 - 60	284	471	420	358	236	192	421	397	433	335	333	230	275	319	305	346	313	305	448	351	334	342	419	282	259
Netto 40-75	431	541	529	541	478	392	531	613	602	560	517	397	410	442	536	460	525	570	485	559	582	457	542	534	412
Brutto Udbytte	549	598	599	688	618	599	590	734	686	669	607	546	532	555	602	585	588	645	619	654	702	551	624	714	513
% netto 40-75 mm	79	91	88	78	77	66	90	83	88	84	85	73	76	80	89	79	89	89	78	85	83	83	87	75	80

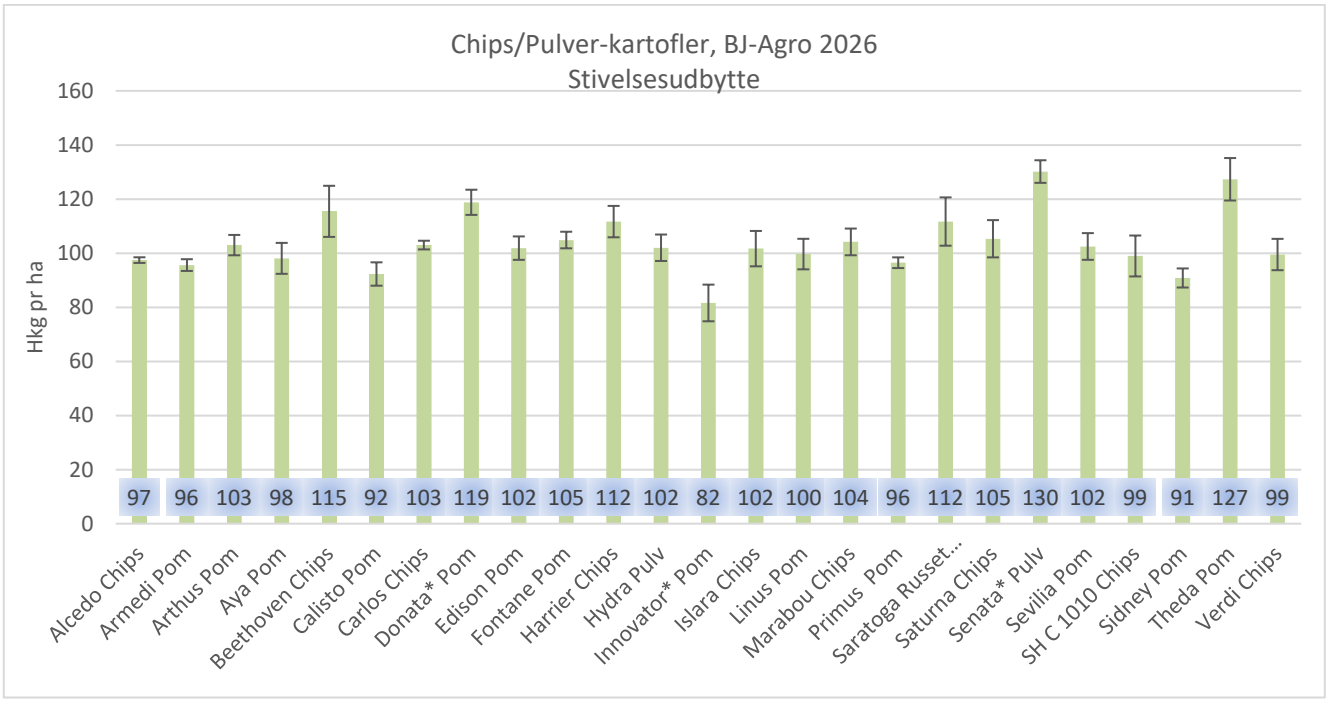
FIGUR 3 NETTOUDBYTTE I HKG/HA OG I % AF TOTAL, BJ-AGRO 2026.

Figur 4 viser tørstofindhold i de forskellige sorter. Til chips produktion skal tørstof-% helst ligge mellem 23-25 %, minimumsgrænsen er 22%.

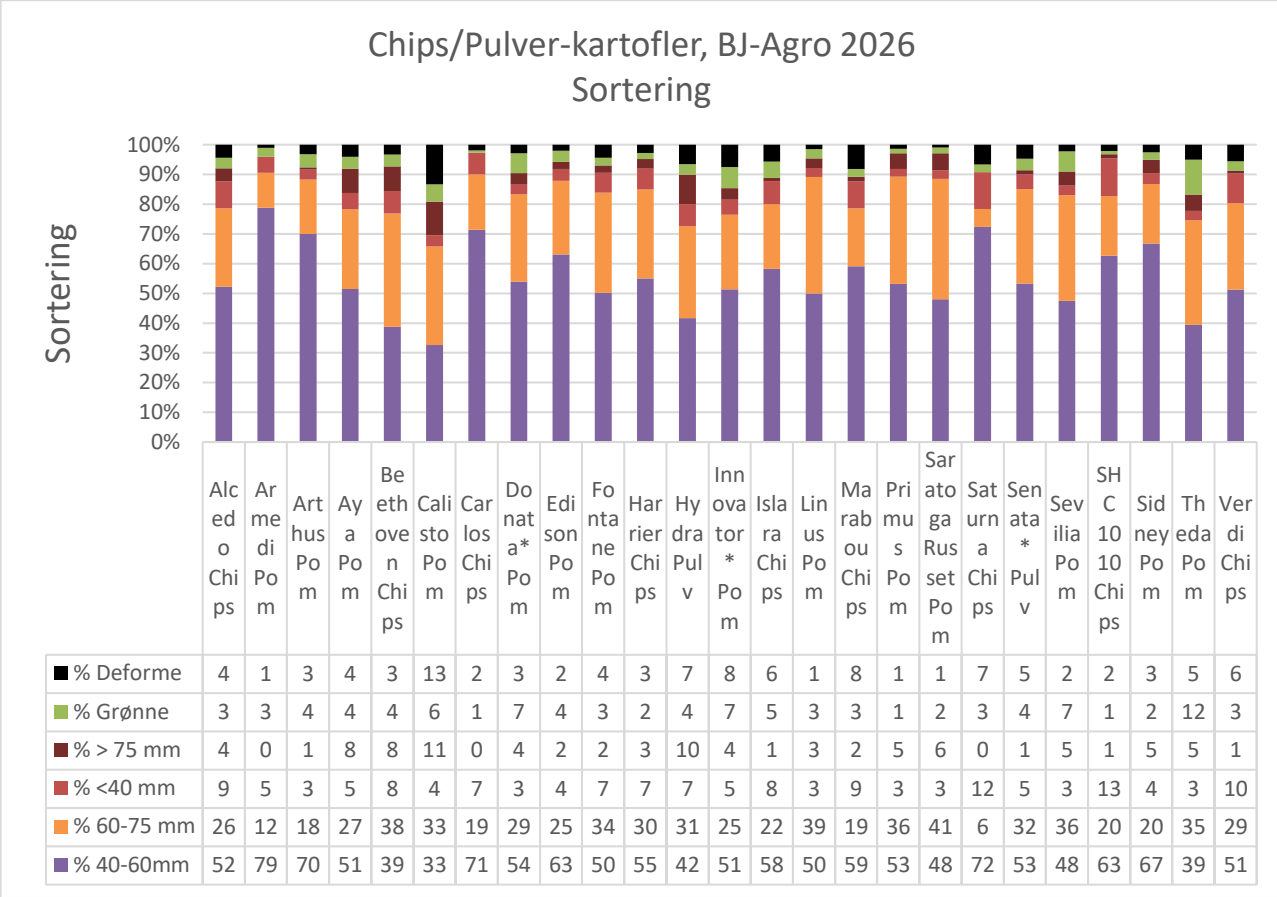
FIGUR 4 TØRSTOFINDHOLD I DE FORSKELLIGE SORTER, BJ-AGRO 2026.

Enkelte af chips/pulversorterne anvendes også som melkartofler. Figur 5 viser stivelsesudbyttet for de forskellige sorter.

FIGUR 5 STIVELSESUDBYTTE PR HA. BJ-AGRO 2026

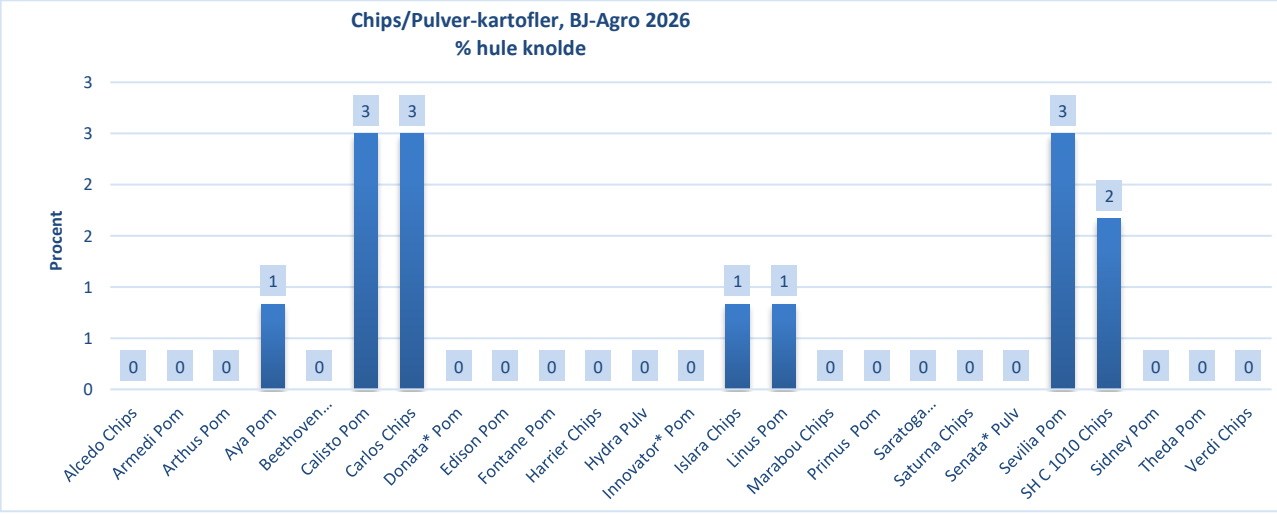
Figur 6 viser sorteringen for de forskellige sorter, med angivelse af % for hver fraktion. Kvaliteten er i 2026 svingende fra 1-13 % deforme. Der er færre grønne i 2026, hvor Innovator ligger højest med 7 %.

	Alcedo Chips	Armedi Pom	Arthus Pom	Aya Pom	Beethoven Chips	Calisto Pom	Carlos Chips	Donata* Pom	Edison Pom	Fontane Pom	Harrier Chips	Hydra Pulv	Innovator* Pom	Islara Chips	Linus Pom	Marabou Chips	Primus Pom	Saratoga Russet Pom	Saturna Chips	Senata* Pulv	Sevilia Pom	SH C 1010 Chips	Sidney Pom	Theda Pom	Verdi Chips
% Deforme	4	1	3	4	3	13	2	3	2	4	3	7	8	6	1	8	1	1	7	5	2	2	3	5	6
% Grønne	3	3	4	4	4	6	1	7	4	3	2	4	7	5	3	3	1	2	3	4	7	1	2	12	3
% > 75 mm	4	0	1	8	8	11	0	4	2	2	3	10	4	1	3	2	5	6	0	1	5	1	5	5	1
% <40 mm	9	5	3	5	8	4	7	3	4	7	7	7	5	8	3	9	3	3	12	5	3	13	4	3	10
% 60-75 mm	26	12	18	27	38	33	19	29	25	34	30	31	25	22	39	19	36	41	6	32	36	20	20	35	29
% 40-60mm	52	79	70	51	39	33	71	54	63	50	55	42	51	58	50	59	53	48	72	53	48	63	67	39	51

FIGUR 6 SORTERING FOR DE FORSKELLIGE SORTER. BJ-AGRO 2026

Figur 7 viser antal hule knolde i de forskellige sorter.

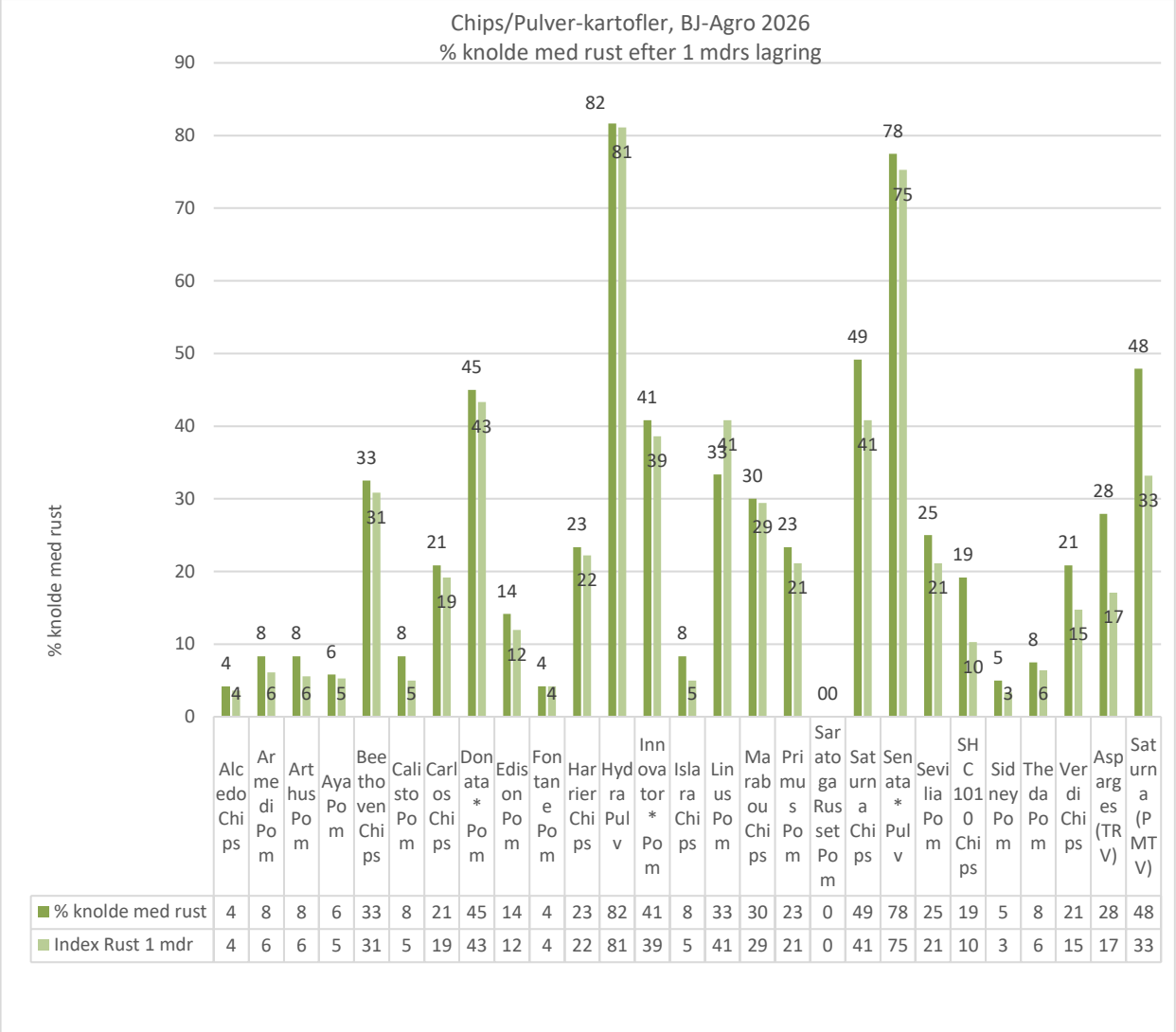
FIGUR 7 % HULE KNOLDE. BJ AGRO 2026

Enkelte sorter har lidt hule, specielt Callisto, Carlos og Sevilla har lidt hule i 2026.

Rust er en meget vigtig parameter i chips-produktion. I forsøgsmarken kan vi lave en rust "screening" i og med vi har et højt infektionstryk af begge typer rust i jorden. Alle opgørelser er lavet på basis af 30 knolde som er delt i seks og på baggrund af symptomer beregnes %-knolde med rust samt et index. I beregningen af rust index, tæller prik (under 2 mm) med karakteren 1 og ring (over 2 mm) med karakteren 2 og plamage (over 1 cm^2) med karakteren 3. Formlen for beregningen er: ((Prik*1)+(Ring*2)+(Plamage*3))/(30*3)*100 = Index

I 2005 fik vi analyseret rustangrebne knolde på Flakkebjerg, hvor det blev konstateret, at både TRV og PMTV (rattle og mop-top) virus var til stede i knoldene. Derfor har vi fra 2006 anlagt parceller rundt i hele forsøget som rustindikator, med Asparges og Saturna ved siden af hinanden, da disse sorter normalt kun viser symptomer for hver sin rust-type (Asparges = rattle, Saturna = mop-top).

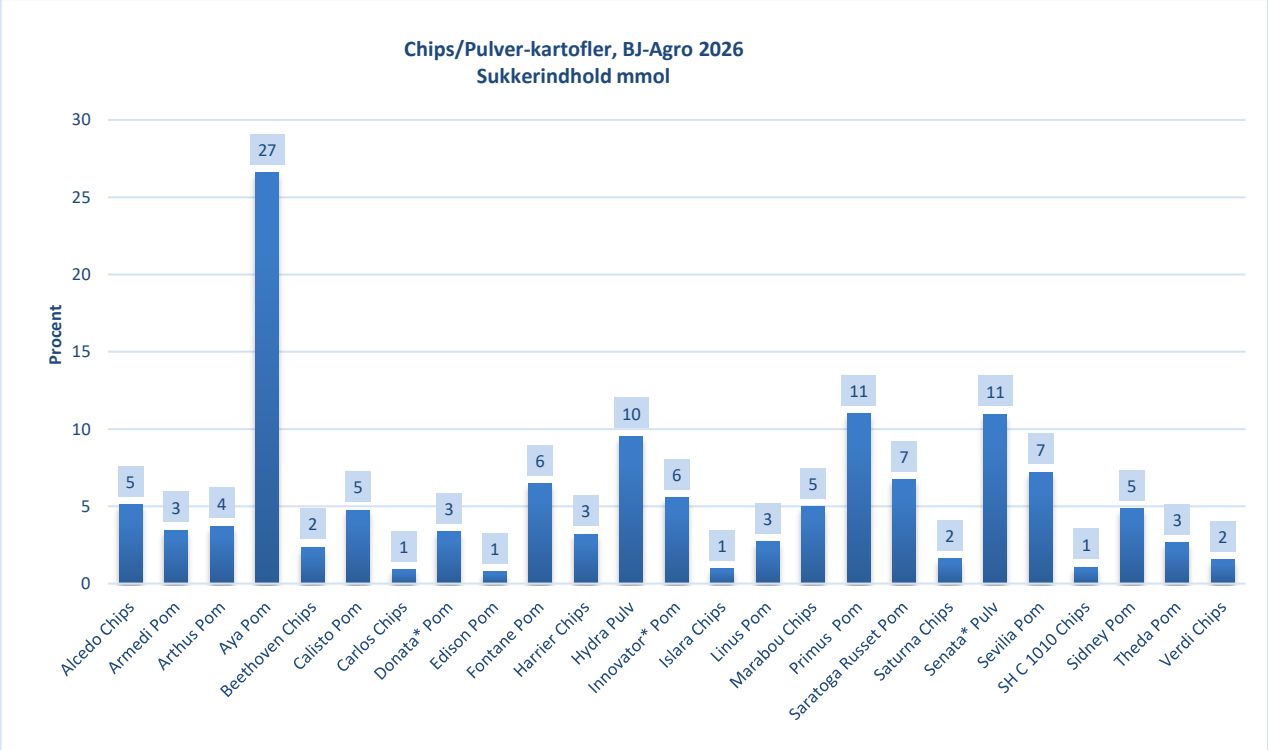
Figur 7 viser oversigt for rustangreb i 2026. Rustindikatorerne viser at der er lidt mere MopTop-virus rust i 2026 (Asparges 28 % rust og Saturna 48 %), men generelt et lidt lavere niveau i marken i 2026.

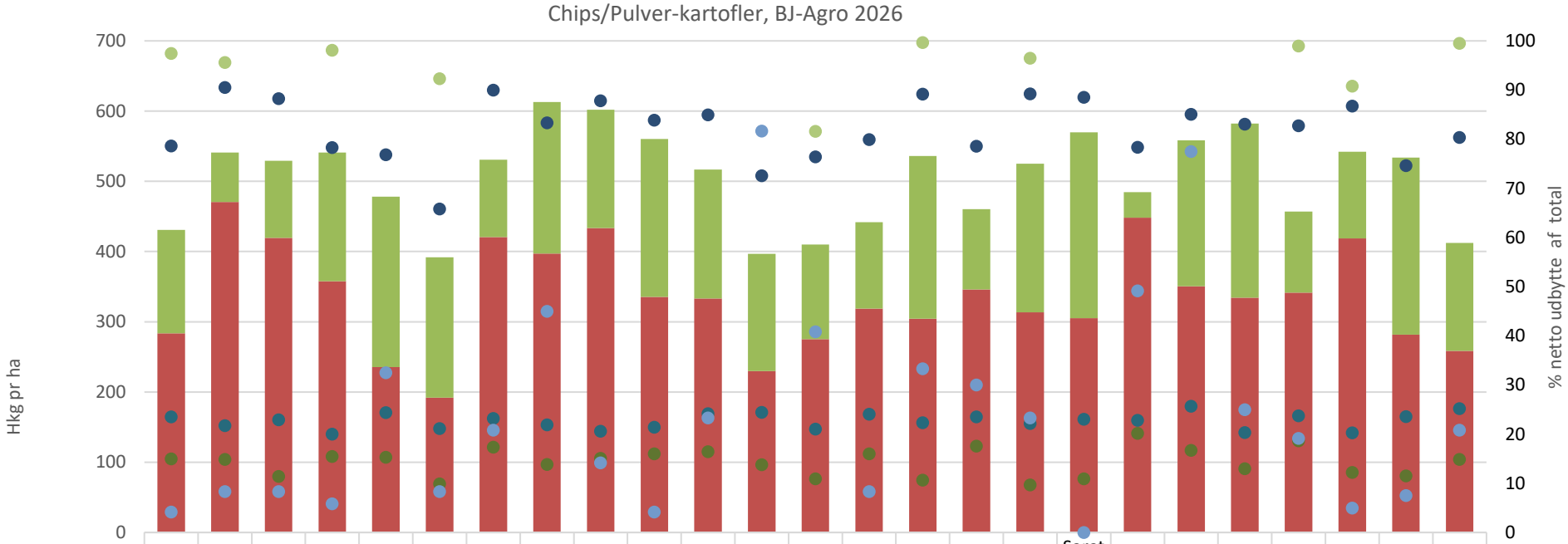
FIGUR 8 RUST "SCREENING" AF DE FORSKELLIGE SORTER. BJ-AGRO 2026

Der er fundet rust i alle sorter på nær i Saratoga Russet.

Figur 8 viser det relative indhold af sukker i knoldene 2 måneders lagring målt med blodsukkermåler. Målingen er foretaget efter tørstofmåling, hvilket kan have haft indflydelse på resultatet.

FIGUR 9 SUKKERINDHOLD I KNOLDENE EFTER 2 MDRS LAGRING. BJ AGRO 2026

	Alcedo Chips	Armedi Pom	Arthus Pom	Aya Pom	Beethoven Chips	Calisto Pom	Carlos Chips	Donata* Pom	Edison Pom	Fontane Pom	Harrier Chips	Hydra Pulv	Innovator* Pom	Islara Chips	Linus Pom	Marabou Chips	Primus Pom	Saratoga Russet Pom	Saturna Chips	Senata* Pulv	Sevilia Pom	SH C 1010 Chips	Sidney Pom	Thea Pom	Verdi Chips
Hkg 60-75	147	71	110	183	243	200	110	216	168	225	184	167	135	123	231	114	212	265	37	208	248	115	123	252	154
Hkg 40 - 60	284	471	420	358	236	192	421	397	433	335	333	230	275	319	305	346	313	305	448	351	334	342	419	282	259
Netto 40-75	431	541	529	541	478	392	531	613	602	560	517	397	410	442	536	460	525	570	485	559	582	457	542	534	412
Brutto Udbytte	549	598	599	688	618	599	590	734	686	669	607	546	532	555	602	585	588	645	619	654	702	551	624	714	513
% netto 40-75 mm	79	91	88	78	77	66	90	83	88	84	85	73	76	80	89	79	89	89	78	85	83	83	87	75	80
Knolde/plante	15,0	14,8	11,4	15,5	15,3	9,9	17,3	13,9	15,1	16,0	16,4	13,8	10,9	16,0	10,7	17,6	9,7	10,9	20,2	16,7	13,0	18,7	12,2	11,5	14,8
Tørstof	23,5	21,8	22,9	20,0	24,4	21,2	23,2	21,9	20,6	21,4	24,2	24,4	21,0	24,1	22,3	23,5	22,1	23,0	22,8	25,7	20,3	23,7	20,3	23,6	25,2
% knolde med rust	4	8	8	6	33	8	21	45	14	4	23	82	41	8	33	30	23	0	49	78	25	19	5	8	21
Stivelse pr ha	97	96	103	98	115	92	103	119	102	105	112	102	82	102	100	104	96	112	105	130	102	99	91	127	99